

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-02-26
Besvaras senast
2024-03-12

Till statsrådet Jessika Roswall (M)

2023/24:553 EU:s grundläggande värderingar

EU-samarbetet vilar på ett antal grundläggande demokratiska värderingar som varje medlemsland skriver under och ska leverera på. Ett av dessa grundläggande värden är rättsstatens principer vilken är helt central för hur unionen fungerar. Den handlar om att vi ska vara en union där vi kan lita på varandra och där vi kan vara trygga med att våra EU-medel används till rätt saker.

EU-ministern har i riksdagens kammare själv uttryckt en oro för att rättsstatens principer är hotade inom EU-samarbetet.

Bland EU:s medlemsländer finns två länder som EU-kommissionen har öppna ärenden gentemot på grund av att dessa länder inte lever upp till rättsstatens principer. Ungern har 27 öppna ärenden vilket också EU-ministern påpekat i riksdagens kammare. Även Polen har flera öppna ärenden (överträdelse) efter att landets förra regering avskaffade domstolarnas oberoende och minskade pressfriheten.

Polen har under åtta år styrts av det nationalkonservativa partiet Lag och rättvisa, ett parti som sitter i samma partigrupp som Sverigedemokraterna i Europaparlamentet. Efter det senaste valet fick landet en ny regering som leds av Donald Tusk, partiledare för liberalkonservativa Medborgarplattformen, och som med Medborgarkoalitionen fick 54 procent av väljarnas röster. Detta centerblock vill bland annat reparera Polens sargade relation till EU och återupprätta landet som en fullvärdig demokrati.

Jag tror att nästan alla partier i den här riksdagen välkomnar den nya regeringen i Polen och att man välkomnar att Polen är på väg i en mer demokratisk utveckling med en starkare rättsstat.

Alla välkomnar detta, utom Sverigedemokraterna.

I utrikesdebatten för ett par veckor sedan valde SD-ledamoten Markus Wiechel att rikta hård kritik mot den nyvalda polska regeringen i riksdagens kammare. Wiechel framförde i riksdagens talarstol att regeringsskiftet i Polen hotar den polska befolkningens friheter.

Wiechel påstod att den nytillträdde premiärministern Donald Tusk ”gör sitt

yttersta för att eliminera kritiska medier genom att använda regeringsmakten”. Det SD ger uttryck för är en verklighetsbeskrivning som ligger väldigt långt ifrån hur det har rapporterats om den nytillträdde regeringen. I stället gör sig Wiechel till talesperson för det polska partiet Lag och rättvisa, som gjort allt i sin makt för att underminera valresultatet i Polen.

Regeringen samordnar all EU-politik med Sverigedemokraterna, och man kan också i Europaparlamentet se en rörelse mot mer samarbete mellan Jessika Roswalls partigrupp EPP och Jimmie Åkessons partigrupp ECR, där det polska Lag och rättvisa är största parti

Med anledning av detta vill jag fråga statsrådet Jessika Roswall:

1. Delar statsrådet och regeringen den beskrivning av den nya polska regeringen under Donald Tusk som framförts offentligt av regeringens samarbetsparti i Sveriges riksdag, och avser statsrådet i så fall att vidta några åtgärder?
2. Anser statsrådet att rättsstatens principer i EU hotas av Sverigedemokraternas systerpartier i EU?
3. Kommer statsrådet och regeringen att ta några nya initiativ för att upprätthålla rättsstatens principer i EU-samarbetet?

.....
Matilda Ernkrans (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann